

145

1461-1470

VIII. A szentség kiszolgáltatója

1461 Mivel Krisztus a kiengesztelődés szolgálatát Apostolaira bízta, utódaik, a püspökök és azok munkatársai, a papok folytatják e szolgálatot. Valójában ugyanis a püspököknek és a papoknak az egyházi rend szentségének erejéből hatalmuk van minden bűnt megbocsátani "az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében".

1462 A bűnök megbocsátása kiengesztel Istennel, de az Egyházzal is. A püspököt tehát, a részegyház látható fejét ősidők óta joggal tekintik úgy, mint akit elsődlegesen megillet a kiengesztelődés hatalma és szolgálata: ő a bűnbánati fegyelem szabályozója. Munkatársai, a papok annyiban végzik ezt a szolgálatot, amennyiben püspöktől (vagy egy szerzetesi előljárótól) vagy a Pápától az egyházjognak megfelelően megbízatást kapnak.

1463 Néhány különösen súlyos bűnt kiközösítéssel sújtanak, a legkomolyabb egyházi büntetéssel, ami megakadályozza a szentségek vételét és bizonyos egyházi cselekedetek végzését. A kiközösítés alól föloldozást az egyházjog szerint csak a Pápa, a helyi püspök vagy egy általa erre fölhatalmazott pap adhat. Halálveszélyben azonban bármely pap, még ha nem is rendelkezik gyóntatási joghatósággal, minden bűn és minden kiközösítés alól föloldozhat.

1464 A papoknak buzdítaniuk kell a híveket a bűnbocsánat szentségének vételére, és készségesnek kell lenniük a gyóntatásra, valahányszor a keresztények azt ésszerű módon kérik.

1465 Amikor a pap a bűnbocsánat szentségét kiszolgáltatója, a jó Pásztor szolgálatát végzi, aki keresi az elveszett bárányt; az irgalmas szamaritánusét, aki bekötözi a sebeket; az atyáét, aki a tékozló fiúra vár és visszatértekor szeretettel fogadja; az igazságos bírót, aki személyválogatás nélkül hoz igazságos és irgalmas ítéletet. Egyszóval a pap Isten bűnös iránti irgalmas szeretetének jele és eszköze.

1466 A gyóntató Isten megbocsátásának nem ura, hanem szolgálója. E szentség szolgájának egyesülnie kell Krisztus szándékával és szeretetével. Ismernie kell a keresztény erkölcsant, az emberi életet, tisztelnie kell azt, aki elesett és szelídnie kell lennie iránta; szeretnie kell az igazságot, hűségesnek kell lennie az Egyház Tanítóhivatalához, türelemmel kell vezetnie a bűnbánót a gyógyulás és a teljes érettség felé. Imádkoznia és vezekelnie kell érte, és Isten irgalmasságára kell bíznia.

1467 Figyelembe véve e szolgálat szent voltát és nagyságát, valamint a személyeket megillető tiszteletet, az Egyház kinyilvánítja, hogy minden pap, aki gyóntat, a legsúlyosabb büntetés terhe mellett köteles a bűnbánó által meggyónt bűnökre vonatkozóan abszolút hallgatást tartani. Ugyanígy nem használhatja föl azokat az ismereteket, amelyeket a gyónó életére vonatkozóan a gyónásból tud. E gyónási titkot, mely semmiféle kivételt nem ismer, "szentségi pecsétnek" nevezik, mert mindaz, amit a gyónó a papra rábízott, e szentség által "lepecsételve" marad.

IX. E szentség hatásai

1468 "A bűnbánat szentségének minden ereje abban áll, hogy visszaállít minket Isten kegyelmébe, és bensőséges barátságban összekapcsol Vele." E szentség célja és hatása tehát az Istennel való kiengesztelődés. Azok, akik a bűnbánat szentségét töredelmes szívvel és vallásos fölkészültséggel fogadják, "a lelkiismeret békéjét és derűjét a lélek nagy vigasztalásával együtt" szokták érezni. Az Istennel történő kiengesztelődés szentsége ugyanis igazi "lelki föltámadást" hoz az istengyermeki élet méltóságának és javainak - melyek közül a legdrágább az istenbarátság - helyreállításával.

1469 E szentség kiengesztel bennünket az Egyházzal. A bűn gyengíti vagy megtöri a testvéri közösséget. A bűnbánat szentsége megújítja vagy helyreállítja azt. Ebben az értelemben nem csupán azt gyógyítja, akit visszavisz az egyházi közösségbe, hanem elevenítő hatása van az Egyház életére is, amely elszenvedte egyik tagjának bűnét. A bűnös, aki visszakerül a szentek közösségébe vagy megszilárdul benne, a lelki javak Krisztus Testének élő - akár még zarándokló, akár már az égi hazában otthon lévő - tagjai közötti kölcsönös közlése által megerősödik.

"Ez az Istennel való kiengesztelődés maga után vonja a kiengesztelődés egyéb formáit is, amelyek más sebeket is gyógyítanak. A gyónó, aki bocsánatot nyert, kiengesztelődik legmélyebb énjében önmagával, miáltal visszanyeri belső igaz voltát; kiengesztelődik testvéreivel, akiket megbántott és megsértett; kiengesztelődik az Egyházzal és az egész teremtett világgal."

1470 Ebben a szentségben a bűnös, átadva magát Isten irgalmas ítéletének, bizonyos módon elővételezi az ítéletet, mely e földi élet végén következik. Ugyanis most, ebben az életben kapjuk a választási lehetőséget az élet és a halál között, és csak a megtérés útján léphetünk be a mennyek országába, ahonnan a súlyos bűn kizár. A bűnös - a bűnbánat és a hit által megtérve Krisztushoz - átmegy a halálból az életre, és "nem megy ítéletre" (Jn 5,24).